

Lümmada walla
wastastiku kinnitusseltsi

põhikiri.

147
Peetris
Elmänder Ojge
kuusik

H. PAPP, trükitööstus, paberi & pildi kpl. Kohtu 6

I. Seltsi siht.

§ 1.

Lümmada walla wastastikku kinnituse seltsi siht on oma seltsi liikmetele tuleõnnetuste kordadel abi anda, ehitusmaterjaali, raha ja toetusrahade näol, üksikute ehituste pealt.

Tähendus 1. Selts ei anna abi ärapölenud saunade ja sepikodade eest.

Tähendus 2. Lõhkeainete lõhkemise, sõjategewuse, rahwarahutuste tõttu tekkinud tulekahju korral, kui ka walitsuse poolt maha põletatud ehituste eest maksetakse tasu ainult seltsi liikmete üleüldise koosoleku otsuse põhjal.

II. Seltsi liikmed, nende õigused ja kohused.

§ 2.

Seltsi liikmeteks wõiwad olla üksi Lümmada walla majaanikud.

§ 3.

Seltsi astumise juures paneb iga seltsi liige eestseisusele oma ehituste nimekirja ette, nende tähtsust ja tarwidusi ära näidates, ühes sellega teatades, kas tema tahab tuleõnnetuse korral kahjutasu saada rahas ühes toetusrahaga, ehk materjaalis toetusrahadega, mis § 4 näidatud. Sell põhjusel saawad seltsi liikmed kahte jaosse jagatud: I. kategooria — liikmed kellel õigus on ehitusmaterjaali saada ühes toetusrahaga, ja II. kategooria — kellel õigus on toetust saada ainult rahas.

Tähendus: Liikmel on luba mõlemates kategooriates liikmeks olla, mitte aga ühte ja sedasama ehitust mõlemas kategoorias kinnitada lasta.

§ 4.

Ehitusmaterjaal ärapõlenud majade uuest ülesehitamiseks saab alamal tähendatud mõõdul wälja arwatud:

- 1) elamise maja eest 120 palki, 120 latti ja 250 puuda õlgi;
- 2) lauda eest ühes talliga niisama palju kui elamise maja eest;
- 3) rehemaja eest 180 palki, 180 latti ja 450 puuda õlgi;
- 4) aida eest 100 palki, 100 latti ja 150 pd. õlgi.

Peale ehitusmaterjaali antakse weel toetusraha wälja järgmiselt:

- 1) elamise maja pealt 3% maja materjaali wäärtusest;
- 2) lauda eest rahalist tasu ei maksta;
- 3) rehe eest rahalist toetust 2% ehitusmaterjaali wäärtusest;
- 4) aida eest rahalist toetust ei anta.

Peale palkide, lattide ja õlgede antakse weel iga lati pikkuse järele katuse roigast ja 10 katuse witsa iga palgi kohta.

Tähendus 1. Palk loetakse 3 sülda (21 jalga) pikk ja peab ladwa otsast mitte alla 8 tolli lähimõõda olema; iga latt peab mitte wähem kui 3 (kolm) sülda pikk olema.

Tähendus 2. Kui laudad mitmes tükkis, siis makstakse tasu ainult ärapõlenud lautade eest.

Tähendus 3. Palgi poolitamise juures teeb otsuse eestseisus.

Tähendus 4. Lauda ja aida juure wõib feltfi peakoosoleku otsuse järele toetusraha antud saada.

Tähendus 5. Ehitusmaterjaali hindab toetusrahade wäljaarwamiseks feltfi eestseisus.

§ 5.

Kui tulekahju korral üks jagu majast terveks jääb, siis saab terveks jäänud jagu (palgid, latid ja õled) sellest jaost maha arvatud, mida tulekahju kannataja § 4 tähendatud arvu järele oleks võinud saada.

§ 6.

Rahalik tasumine antakse II. kategooria liikmetele $\frac{2}{3}$ osa sellest hinnast, mis hinna peale maja oli hinnatud.

Täheendus 1. Sell korral kui kõiit maja ära ei põle, saab terveks jäänud ehitusmaterjaal (palgid, latid ja õled) ära hinnatud ja nende väärtus sellest ehitusmaterjaali hinnast maha arvatud, mida tulekahju kannatajal õigus oleks saada olnud. Hindamist toimetavad esitajad nendest tulekahju jaostkondadest, mis sugusteks Lummada wald on jagatud. Soowi järele võivad sellest ka osawõtta kohaliku walla-walitsuse liikmed.

§ 7.

Suhtumisel, kui keegi seltsi liikmetest on tulekahju kannatanud, peawad teised liikmed, — kellel need samad ehitused — kuigi ühe katuse all — kui kahjukannatajal, — wiimase maja uuesti ülesehitamiseks § 4 määratud jaomaterjaali tooma. Näituseks: kui on ärapõlenud elamisemaja, siis selle ülesehitamiseks nõutaw materjaal saab antud nende seltsi liikmete poolt, kellel ka elamise majad on jne.

Kui tulekahju kannatanud liige II. kategooriasse kuulub, siis peawad selle kategooria liikmed, kellel need samad majad on kui ärapõlenud maja raha seltsi kassasse sisse maksuma, igaüks proportsionaalselt nende poolt kinnitatud ehituste väärtuse järele.

Täheendus. Seltsi liikmed on wastutawad seltsi kohuste eest 5% kinnitatud waranduse väärtusest.

§ 8.

Ehitusmaterjaal tulekahju kannatanud liikme ärapälenud maja ülesehitamiseks peab saama teiste seltsi liikmete poolt ühe kuu aja jooksul tulekahju kohale toodud; samuti peab ka abiraha seltsi kassasse sellesama aja sees seltsi eestseisuse kviitungi vastu sisse maksetud olema.

§ 9.

Seltsi liikmetele, kes tulekahju korral ilma peawarjuta jäävad, peab selts ajutiselt korteri andma, nii kauaks kui kahjukannataja oma elumaja on uuesti ülesehitatud; kuid siiski milgil tingimisel mitte kauemaks, kui kolmeks kuuks.

§ 10.

Sell korral, kui kahjus tekib, et tulekahju ärapälenud maja omaniku põlema süütamisest tõusnud on, ei anna selts talle tasu mitte enne kätte, kuni asi seaduslikul teel selgitatud on.

§ 11.

Üleüldiste tulekahju seaduste põhjal peavad seltsi liikmed omal walmis hoidma pootshaagid, ämbrid, redelid, toobrid j. m. tulekahju kustutamise abinõud; niisama peavad ka ise tulekahju kustutamiseft osa wõtma.

§ 12.

Selts annab oma liikmetele iseäralisi juhatusi tulega ettewaatlikult ümberkäimise ja õnnetuste eest hoidmise üle. Igal seltsi liikmel on õigus ühe ehk teise liikme nende juhatusete piiridest üleastumisi seltsi eestseisusele teada anda, mis juures — kui niisugune teada andmine sai seltsi eestseisuse sellekohase uurimise põhjal kindlaks tehtud — eestseisuse poolt süüdlasele ajakohane tähendus tehakse. Mitme kordse juhatusete üleastumise eest wõib süüdlane saada seltsist wälja heidetud.

III. Seltsi asjaajamine.

§ 13.

Seltsi tegewust juhib: a) seltsi eestseisus ja b) seltsi täiskogu koosolekud.

A. Eestseisus.

§ 14.

Seltsi eestseisuses on 9 (üheksa) liiget, kes seltsi täiskogu koosolekul seltsi liikmete seas walitakse, — kolm liiget igast tulekaitse jaostonnast, mis sugusteks Lümmada wald on jaotatud, — igaihte kolme aasta peale, ja kellede seas iga aasta kolm wahetatakse, esimesel seltsi tegewuse aastal liiju läbi wõetud torra järele, aga pärast seltsis tegewuses olemise wanaduse järele. Eestseisuse liikmetest walib täiskogu seltsi esimehe, kuna teised eestseisuse liikmed omawahel ametid ära jaotawad.

§ 15.

Eestseisuse asukoht on Lümmada wallas, Saaremaal.

§ 16.

Eestseisuse koosolekuid peetakse tarwidust mööda. Eestseisuse koosolekul harutatakse asju lihtsa koosolewate liikmete häälteenamusega. Kui mõlemil pool hääli ühepalju, siis otsustab esimehe hääle. Häälte enamusega tehtud otsused saawad kõikide seltsi liikmetele teada antud sell teel, kuidas otsustarbekohasem tuntakse olewat.

§ 17.

Eestseisuse ülesanne on:

- a) seltsi liikmete wastuwõtmine;
- b) tulekahju kannatanud liikmete kasuks tulewa ehitusmaterjaali ja raha maksu seltsi liikmete wahel ära jaotamine;

- c) walwamine selle järele, et iga seltsi liige seatud ajal oma kohustud jao materjaale ja rahamaksu tulekahju kannatanud liikmete heaks ära maksaks;
- d) walwamine selle järele, et tulega ettewaatlikult ümber käidaks, et seltsi liikmed tulekahju seadused, niisama ka seltsi täiskogu poolt wastuõdetud sellekohased juhtnõõrid täidaks, ja
- e) täiskogule aasta aruannete ettepanemine seltsi tegevuse üle, niisama ka küsimisi seltsi põhikirja muutmise ja täiendamise kohta.

§ 18.

Peale tarwilikkude küüdirahade ja teiste sarnaste wäljaminekute ei saa seltsi eestseisuse liikmed mingisugust tasu.

§ 19.

Seltsi eestseisus palkab kirjatoimetaja ametisse, kellele kokkuleppimise järele palka maksetakse.

B. Seltsi täiskogu.

§ 20.

Seltsi korraline täiskogu koosolek peetakse aasta lõppus, kuna erakorralised koosolekud tarwidust mööda kokku kutsutakse. Korralisel seltsi aasta koosolekul waadatakse eestseisuse poolt ettepanud aruanne läbi ja walitakse lahkunud eestseisuse liikmete asemele uued. Peale selle harutatakse niihästi korralistel kui ka erakorralistel seltsi täiskogu koosolekutel kõik küsimused läbi, mis eestseisuse wõimupiirist üle käib.

§ 21.

Täiskogu koosolek on otsusewõimuline kui vähemast pool kõikidest liikmetest koos on. Ei ilmu nõudud arwu liikmeid koosolekule, siis peetakse samade küsimuste läbiwaatamiseks kahe tunni pärast uus koosolek, mis igasuguse liikmete arwu juures otsuse-

wõimuline on. Wiimasel juhtumisel antakse tehtud otsused ringkirja läbi kõigile seltsi liikmetele teada.

Tähendus: Seltsi põhikirja muutmise eht täiendamise, seltsi lõpetamise ja seltsist väljajäetmise küsimuste harutamiseks peab vähemalt $\frac{2}{3}$ täiskogu liikmetest koosolema.

§ 22.

Kõik asjad otsustakse kokkutulnud liikmete lihtsa hääleteenamusega, peale liikmete väljajäetmise, seltsi põhikirja muutmise ja seltsi tegewuse lõpetamise üle, mille tarwis $\frac{2}{3}$ hääli kokku tulnud liikmete häälest peab saadud olema. Täiskogu otsused on maksivad niihästi koosolnud kui ka puudunud liikmete kohta.

§ 23.

Täiskogu koosoleku ajast, kohast, kui ka asjadest mis koosolekul harutamise alla saavad wõetud, annab seltsi eestseisus seitse päewa warem seltsi liikmetele kui ka kohaliku Politsei walitsusele teada. Läbirääkimise alla wõiwad üksi need küsimused wõetud saada, mis kokkukutses on üles tähendatud, ja mis üksi seltsi asjadesse puutuvad.

§ 24.

Täiskogul on õigus liikmetelt raha maksusi seltsi kasuks määrata nagu kirjatoimetaja palkamiseks, seltsi kantselei kuludeks, tarwiduse korral tulekustutuse abinõude muretsemiseks ja teiste tulekahju eest hoidmise abinõude tarwis. Need maksud saavad seltsi liikmete wahel ära jagatud selle järele kuidas keegi juhtuwal tulekahju korral abi saab.

§ 25.

Seltsi liikmete ja eestseisuse wahel juhtuvad lahku läinud arwamised saavad seltsi täiskogu poolt otsustatatud.

IV. Rewisjoni komisjon.

§ 26.

Seltsi rewisjoni komisjon, kes vähemalt 3 (kolmest) liikmest koos seisab, walitakse peakoosolekul ühe aasta peale. Rewisjoni komisjon tuleb iga aasta vähemalt kord enne 20 detsembrit kokku, et seltsi raamatuid, arweid ja dokumenta läbiwadata ja seltsi üleüldist waranduslist seisukorda rewideerida. Kõik rewisjoni komisjoni otsused pannakse peakoosolekule kirjaliku aruandena ette.

V. Seltsi lõpetamine.

§ 27.

Seltsi tegewuse lõpetamine sünnib seltsi liikmete üleüldise koosoleku otsuse põhjal, mida seaduslikus korras Walitsusele ette pannakse.

§ 28.

Seltsi tegewuse lõpetamise korral walib peakoosolek likwidatsiooni komisjoni ja määrab likwideerimise korra ära. Likwidaatorid kutsuwad kutsetähtedega wõi kuulutustega seltsi wõlausaldajad wälja, wõtawad abinõud tarwitusele seltsi wõlgade täielikuks tasumiseks, realiseeriwad seltsi warandusi, teewad kokkuleppeid ja lepinguid kõrwaliste isikutega neis piirides mis peakoosolek wolitanud. Selle järele kui kõik wõlausaldajad rahuldatud ja ülejääk ilmsiks tuleb, siis tarwitatakse jeda wiimase peakoosoleku otsuse kohaselt.

§ 29.

Kõigil juhtumistel, mis selles põhikirjas ei ole ettenähtud, käib selts üleüldiste praegus makswate ja edaspidi ilmuwate seaduste ning määruste järele.

Lümmada walla wastast. linnitusseltsi juhatuskiri.

I. Mute majade ehitusest ja nende ehituse koha näituse korrast.

§ 1.

Iga tulekinnituse seltsi liige on kohustatud selle eest hoolitsema, et tulekahju eest hoidmiseks kõik ehitused saaksid ruttu juurekskaswawate puudega ümber istutatud ja üksikud hooned wõimalikult kaugele üksteisest ehitatud, nimelt: eluhooned mitte ligemale kui 20 sülda; rehi, sepikoda ja saun mitte ligemale kui 50 sülda teistest hoonetest.

T ä h e n d u s: Rehemajad, sepikojad ja saunad peawad saama wõimalikult kohalikkude tuulte allapoole külge teistest majadest ehitud.

§ 2.

Seltsi eestseisus walwab selle järele, et hoonete juures, millede wahet wähem maad, kui selle juhatuskirja § 1. on tähendatud, ei saaks mingisuguseid algusparandusi ette wõetud, niikui uute lagede, katuste ega muud juure ehitusi jne. Wähemaid, nii kui aknate, uste j. m. parandusi ei ole keelatud nende juures ette wõtta.

§ 3.

Abjud hoonetes peawad saama tehtud klinkri forstnatega, neid mitte wähem kui arsin üle katuse ehitades.

§ 4.

Uhjud peavad saama mitte kitsastes kohtades ehitatud ja selle juures kas palja maa ehk kiwi wundamendi peale, neid puu seinadest klinkri müüri-
riga ära lahutades, ehk nende ümber tühja kohta jättes.

§ 5.

Laed elutubades ja eeskodades peavad saama tihedasti ehitatud ja nende peale paks kord liiwa riputatud.

II. Tulekahjude eest hoidmisest.

§ 6.

Kohtades, mis jõgedest, kanalidest ja järvedest kaugel seisawad, peavad olema kaewud, mis niiviisi ehitatud, et nendest kerge oleks tulekahju kor-
dadel wett saada.

§ 7.

Pööningutel ja muudes kohtades peavad saama hoitud weega täidetud kedad.

§ 8.

Maja peremeeste kohus on selle eest hoolt kanda, et kõik majade korstnad saaksiwad vähemalt ükskord kuus puhastatud, et eluhooneid mitte öösetel ei kütaks ja et kõik kohad kus päewal sai tuld tehtud, saaksid õhtul järele waadetud, mis juures weel kus-
tutamata tuli peab saama weega ära kustutatud.

§ 9.

Rehemajade kütmise korral peavad majapere-
mehed ehk nende sulased järjesti rehemajade juures olema ja häda korralks weega täidetud kedad wal-
mis hoidma.

§ 10.

Keelatud on igasugu kiiresti põlewat põletis-
materjaali pruukida, nagu kuiwi hagu, lehti, puu

offasi j. m. Elutubasid ei tohi iseäranis pidude ajal paberi ega hõõwli laastudega j. m. ilustada.

§ 11.

Ruttu põlema minewaid asju, nii kui plüßsirohi, wääwliid, tõrwa, tuletikkusid, heinu, õlgi, rogustid, kanepid, linu j. m. ei pea mitte ahjude peal ehf nende ligidal hoitama, kus nad wõiwad kergesti põlema minna. Wilja ei pea rehemajade ligidale nabradesse pandama.

§ 12.

Põlema piiru ehf küünlaga ilma latornita on keelatud pööningutel, aitades, tallites, keldrites ja teistes maja ehitustes käia. Rui on tarwis pööningul ehf mujal tulekardetawas kohas tulega käia, siis peab see olema latornites, mis mitte paberist, waid selle tarwis klaasist ehf plekist-klaasidega tehtud.

§ 13.

Kohtades, kus kergesti põlema minewaid materjaale paigal on ja nende juures sunnitud ollakse töötama, nagu rehepeksu juures jne., on keelatud tubakat suitsetada ja tuld süüdata wõib ainult hädakorral kindlates latornites.

§ 14.

Maja peremees peab selle järele waatama, et kõikis tema hoonetes tulega ettewaatlikult ümberkäidaks, iseäranis hoolsasti alaealiste, jõutumate wanade ja nõrga mõistusega inimeste järele waadates.

§ 15.

Iga feltsi liige peab omal pidama ämbrid ja pootshaagi, mis põlema maja lõhkumiseks kõlblit oleks. Tulekahju kohale kolme wersta kauguselt ümberkaudu peawad kokku tulema kõik inimesed, kes tulekahju kustutada wõiwad, pootshaakidega ja muude tulekustutuse abinõudega warustatult.

§ 16.

Seltsi eestseisuse liikmed, igaüks omas ringkonnas waatavad vähemalt kaks korda aastas kõi ahjud ja korstnad läbi, ning wõtawad abinõud tarwitusele, et tarwilikud parandused wiibimata saaksid tehtud. Tõrgutakse aga eestseisuse liigete sellekohaseid märkusi täitmast, antakse asi täiskogu otsustada, kes süüdlasi kuni 1000 margani seltsi heats trahwida ehk hoopis seltsist wälja heita wõib, wõi asjale kohtuliku käigu annab.

T ä h e n d u s: Seltsi liige kes selle juhatuskirja mitte täitmist märkab, peab sellest kohalikule seltsi eestseisuse liikmele teada andma.

§ 17.

Seltsi eestseisus teeb iga tulekahju põhjuse üle koha peal kas õnnetuse päewal, ehk päew pärast seda ülekuulamise, selle järelduste üle protokolli kirjutades ja kui näha on, et tulekahju on hooletuse ehk meelega sütitamise läbi sündinud, siis tõstab süüdlase wastu kohtulikku järeluurimist.

III. Ehitusmaterjaali kohale muretssemisest.

§ 18.

Seltsi liikmed, kes seltsi eestseisuse määramist mööda tähtajaks seatud jagu ehitusmaterjaali ehk rahamaksu ära ei maksa, langeb trahwi alla seltsi kassa heats esimisel korral 100 marga, aga teisel korral 500 marga suuruses.

§ 19.

Ehitusmaterjaali rohkuse ja headuse eest wastab seltsi eestseisus.

Asutajad liikmed (allkirjad)

Tallinna-Haapsalu Rahukogu registreerimise osakond, läbiwaadates awalikul kohtuistungul 21. IX. 21 käesolewat põhikirja ja tähelepannes, et see põhjuskiri wastab praegu maksmasolewatele registreerimise seaduse nõuetele, o t s u s t a s:

registreerida seaduslikus korras: „Lümmada walla wastastiku finnitusselts“.

Selle kohtuotsuse täitmiseks on „Lümmada walla wastastiku finnitusselts“ Tallinna-Haapsalu Rahukogu juures registreeritud seltside ja ühingute registri № 251 all sissekantud ja selts võib oma tegevust alustada. Tarwilised kulud on tasutud.

Tallinnas, 21. IX. 21.

Rahukogu Esimees: (allkiri)

Reg. os. sekr. eest: (allkiri)

EESTI
RAHVUSRAAMATUKOGU
AR

AR 1-13-00294

5050